

การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาระดับประถมศึกษา
อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก

Participatory Academic Administration of Primary School Academic
Personnel in Mueang Tak District, Tak Province

โสภา สุขเกษม¹ สมยศ สุโพธิ์ภาคสกุล²
Sopha Sukkasem, Somyot Supophaksakul

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมและการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาระดับประถมศึกษาอำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้คือ ครูผู้สอนที่ทำงานวิชาการโรงเรียนในสถานศึกษาระดับประถมศึกษาจึงต้องสนใจในการให้ข้อมูลของงานวิจัย ผลการวิจัย พบว่า อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก ที่เปิดทำการสอนระดับประถม 53 โรงเรียน จำนวน 50 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างซึ่งทำการคัดเลือกโดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็นการสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง เนื่องจากข้อมูลมีความสำคัญ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 76.00 จำนวน 38 คน อายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 58.00 ระดับการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 46.00 จำนวน 23 คน มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 11-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.00 จำนวน 24 คน ระดับการให้ความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาของระดับประถมศึกษา อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก ในภาพรวมสอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริงในระดับค่อนข้างมาก ที่ระดับค่าเฉลี่ย 3.91 การทดสอบสมมติฐานพบว่าลักษณะสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่แตกต่างกันทางด้านเพศ มีระดับค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาของระดับประถมศึกษา อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก แตกต่างกัน

คำสำคัญ (Keywords): การบริหารงานวิชาการ; การมีส่วนร่วม; ระดับประถมศึกษา

Received: 2022-12-02 Revised: 2022-12-22 Accepted: 2022-12-27

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการประถมศึกษา วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น, Lecturer in the Department of Elementary Education, Northern College. Corresponding Author e-mail: tok2029@gmail.com

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาการประถมศึกษา วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น Lecturer in the Department of Elementary Education, Northern College

Abstract

This research aims to study participatory academic administration and the comparison of participatory academic administration of Primary School Academic Personnel in Mueang Tak District, Tak Province. The population and samples were 50 teachers who do the academic works from 53 primary schools in Mueang Tak District, Tak Province. Purposive Sampling technique and Nonprobability sampling was adopted in the sample selection process. As the information is important, it must be voluntarily provided the research information by teachers. The results showed that most of the respondents were female, total 50 females representing 76.00%, 38 respondents were age between 31-40 years representing 58.00%, master's degree graduated 23 people representing 46.00%, and have 11-20 years of teaching experience total 24 people that represent 48.00%. The level of importance of participatory academic administration of Primary School Academic Personnel in Mueang Tak District, Tak Province in overall corresponding to the actual performance at a relatively high level at the mean level of 3.91. The hypothesis testing found that the differences in gender of the respondents reflected the different levels in the participatory academic administration and the comparison of participatory academic administration of Primary School Academic Personnel in Mueang Tak District, Tak Province.

keywords: Participatory Academic Administration; Participatory; Primary School

บทนำ (Introduction)

นโยบายการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 ในหมวด 6 กำหนดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาในทุกโรงเรียนโดยผู้บริหารและครูต้องร่วมมือกันวางแผนจัด การศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ดังนั้น ผู้บริหารจึงต้องใช้หลักการมีส่วนร่วม ในการบริหารให้มากซึ่งในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีความเจริญด้านเทคโนโลยีและมีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นที่แต่ละประเทศต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาและเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยปัจจัยสำคัญที่จะเผชิญการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายดังกล่าวได้แก่การศึกษาการศึกษาที่มีบทบาทอย่างมากในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพราะเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพและเป็นการเตรียมคนให้มีความพร้อมสำหรับการแข่งขันในสังคมโลกและสัตว์ ซึ่งการศึกษาไทยต้องก้าวสู่ยุคความรู้ โดยการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต้องเตรียมคนให้เป็นคนทำงานใช้ความรู้ (knowledge worker) และเป็นคนพร้อมเรียนรู้ (Learning person) จากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนี้เองทำ

ให้เกิดการปฏิรูปการเรียนรู้และการปฏิรูประบบบริหารเป็นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา นำไปสู่สิ่งที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้คนไทยที่มีคุณภาพและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นทั้งคนดี เก่ง มีความสุขตลอดจนก่อให้เกิดความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 (หมวด 5 มาตรา 39) ได้กำหนด รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาขึ้นใหม่ ให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไป ยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยให้คณะกรรมการสถานศึกษาทำหน้าที่กำกับ ส่งเสริมและสนับสนุนภารกิจของสถานศึกษา 4 ด้านคือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป เป็นการกระจายอำนาจทางการบริหารการศึกษา ภารกิจ อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ และการตัดสินใจในการบริหารงาน จากระดับกระทรวงลง ไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาซึ่งเป็นหน่วยปฏิบัติที่จะทำให้การจัดการเรียนรู้มี ประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

โลกในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการ เปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ จึงจำเป็นที่แต่ละประเทศต้องเรียนรู้เพื่อจะปรับตัวให้ทันกับการ เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลา และเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายจากกระแสโลก โดย ปัจจัยที่สำคัญที่สามารถเผชิญการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายดังกล่าวได้คือ “คุณภาพของคน” ซึ่งการศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ถ้าหากคนมีคุณภาพแล้วย่อม ส่งผลให้สังคมและประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้า การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาให้มีคุณภาพ เป็น เรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ในระยะที่ผ่านมา แม้ว่าจะได้มีความพยายามในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของเด็กไทยมาโดยตลอด แต่จากผลการประเมินคุณภาพ การศึกษาในแต่ละครั้งก็มัก พบว่า คุณภาพของเด็กไทยยังด้อยกว่าประเทศอื่น ๆ จึงมีความเร่งด่วนที่จะต้องพัฒนาเด็กไทยให้ดีขึ้นในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ หรือคุณธรรมจริยธรรม สภาพ ปัญหาดังกล่าวรัฐ จึงกำหนดนโยบายการปฏิรูปการศึกษาขึ้น และกำหนดให้สถานศึกษามี ความสำคัญสูงสุดต่อการปฏิรูปการศึกษาดังกล่าว ในการบริหารงานโรงเรียน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติมีโอกาสเลือกปฏิบัติได้หลายแบบบางขั้นตอนจำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากผู้อื่น เกี่ยวข้องเนื่องจากการบริหารเป็นงานที่ยุ่งยากซับซ้อนเกี่ยวข้องกับหลายฝ่าย จึงจำเป็นผู้บริหาร จะต้องแบ่งงานให้ชัดเจนว่างานใดอยู่ฝ่ายใดเกี่ยวข้องกับเรื่องใด เรื่องใดรับเร่งควรทำก่อนหลังการที่ ผู้บริหารจะตัดสินใจในทุกเรื่องขององค์กรหรือหน่วยงาน ซึ่งหากเกิดการผิดพลาดก็หมายถึงองค์กร อาจเสียหาย ส่วนผู้บริหารเองจะต้องรับผิดชอบผลที่เกิดขึ้นด้วย การมีส่วนร่วมจึงเป็นเรื่องสำคัญ และจำเป็นต่อการบริหารองค์กรเป็นอย่างยิ่ง ไม่เว้นแม้การบริหารงานของรัฐบาล จึงมีเรื่องการมี ส่วนร่วมของประชาชนปรากฏในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติฉบับที่ 5 (2525-2529) เป็นต้นไป (ชัยศ อัมสุวรรณ์, 2563) การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญมากที่สุด ผู้บริหารทุกคน ควรรับผิดชอบต่องานวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของสถานศึกษา คือ การให้บริการทาง วิชาการ ผู้บริหารมีหน้าที่เป็นผู้นำทางวิชาการ โดยทำงานร่วมกับครูผู้สอนกระตุ้นเตือนให้คำแนะนำ และประสานงานให้ครูผู้สอนทุกคน ร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพ การที่พิจารณาถึงคุณภาพของ

ผลผลิตทางการศึกษาในระบบสถานศึกษานั้น เราอาจพิจารณาได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พฤติกรรมของผู้เรียน ตลอดจนความมั่งคั่งในด้านต่าง ๆ ในตัวผู้เรียน ผลผลิตที่วันนี้สืบเนื่องมาจากการฝึกฝน อบรมและ สอนทั้งในและนอกห้องเรียนทั้งสิ้น กระบวนการที่ก่อให้เกิดผลิตผลดังกล่าวนี้จะต้องอาศัยใน เรื่องการจัดการเรียนการสอนเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นการสร้างและเน้นการบริหารงานวิชาการ ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก มีจำนวนโรงเรียนที่เปิดสอนระดับประถมศึกษาที่อยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 53 โรงเรียน มีผู้บริหารและครู โดยในบริบทพื้นที่ที่มีความแตกต่างกันและการบริหารวิชาการและเกิดประสิทธิผลต่างกัน ดังจะเห็นจากผลการทดสอบระดับชาติ O-net ได้ถูกนำมาใช้ประเมินมาตรฐานการจัดการศึกษาโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เป็นที่น่าสนใจว่าโรงเรียนที่มีผลการทดสอบระดับชาติมีค่าเฉลี่ยต่ำและสูงกว่าระดับประเทศมีการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมแตกต่างกันหรือไม่ ปัญหาที่ผู้วิจัยให้ความสนใจและต้องการคำตอบโดยหลักสูตรพัฒนาโรงเรียนประชารัฐโครงการสานพลังประชารัฐด้านการศึกษาพื้นฐานและการพัฒนาผู้นำ พบว่า สถิติที่ผ่านมา มีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2561 พบว่า คะแนนเฉลี่ยทุกวิชาต่ำกว่า 50 คะแนนจากคะแนนเต็ม 100 คะแนนและหลักสูตรพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนประชารัฐโครงการสานพลังประชารัฐด้านการศึกษาพื้นฐานและการพัฒนาผู้นำ (ฉันทนา ปาปัดถา, 2562) ซึ่งการบริหารงานวิชาการอันเป็นหัวใจของการบริหารจัดการในสถานศึกษาประกอบกับการที่รัฐบาลได้มีการปฏิรูประบบราชการและปฏิรูปการศึกษา บุคลากรทางการศึกษาของต้องปรับเปลี่ยนทัศนคติและใช้ภาวะผู้นำสูงโดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ภาวะการเป็นผู้นำกับการบริหารวิชาการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้นอำนาจการตัดสินใจสั่งการใด ๆ ของผู้บริหารจะมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยจึงควรเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการที่จะต้องนำเรื่องนั้น ๆ ไปปฏิบัติเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่แรกเริ่มมากเพียงใดที่จะทำให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของรู้สึกมีความผูกพันและทุ่มเทในการปฏิบัติงานผู้บริหารต้องไม่ลืมว่าการตัดสินใจสั่งการใด ๆ ผู้ใต้บังคับบัญชาจะต้องนำไปปฏิบัติ ดังนั้นการพิจารณาเรื่องของการบริหารงานจึงต้องคำนึงว่าการบริหารแบบใดจะเป็นวิธีที่ได้รับการยอมรับและวิธีการใดที่จะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนร่วมได้มากที่สุด การจัดการศึกษาในโรงเรียน เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาเป็นการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ เพื่อส่งเสริมให้ ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูงนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรมและคุณสมบัติตามที่ต้องการของประเมินมาตรฐานการจัดการศึกษาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาของระดับประถมศึกษา อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก

2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาของระดับประถมศึกษา อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก จำแนกเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การสอน

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะศึกษาตามแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้ดังนี้

1.) การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกอย่างในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 อำเภอเมืองตากที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพสูงและเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ได้แก่ 1.1) การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการวางแผนจัดทำเค้าโครงหลักสูตรสถานศึกษา การนำไปใช้จัดการเรียนการสอน นิเทศ ติดตาม ประเมินผล เพื่อปรับปรุงพัฒนาให้เหมาะสมโดยมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 1.2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริมให้ครูปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามศักยภาพ ตามความสนใจและเรียนรู้จากประสบการณ์จริง สร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม 1.3) การวัด ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การจัดทำแผนวัดผลประเมินผล พัฒนาเครื่องมือ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและหลักสูตรสถานศึกษา โดยเป็นการประเมินสภาพจริงและให้มีการเทียบโอนผลการเรียนตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด 1.4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้โดยการประสาน ส่งเสริมให้ศึกษาวิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนเผยแพร่งานวิจัยกับสถานศึกษา องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น 1.5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การประสานส่งเสริมให้ครูใช้สื่อผลิต จัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนในการพัฒนางานด้านวิชาการตลอดจนถึงการประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 1.6) การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริมสนับสนุนให้ใช้แหล่งการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ ร่วมมือสำรวจแหล่งเรียนรู้ และเผยแพร่ให้หน่วยงานหรือสถาบันอื่นจัดกระบวนการเรียนรู้โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น 1.7) การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลาย ติดตาม ประเมินผล เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษาของสถานศึกษากับเขตพื้นที่การศึกษา 1.8) การแนะแนวการศึกษา หมายถึง กระบวนการส่งเสริมป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนในด้านวิชาชีพภายในสถานศึกษา ติดตาม ประเมิน เพื่อมุ่งหวังให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข 1.9) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการของสถานศึกษาร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา โดยมีการวางแผน ปฏิบัติตามแผน ตรวจสอบและปรับปรุง โดยมุ่งหวังให้บรรลุผลตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา 1.10) การส่งเสริมความรู้

ด้านวิชาการแก่ชุมชน หมายถึง การส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน เพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพ และคุณภาพชีวิต ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว ชุมชนและท้องถิ่น 1.11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น หมายถึง การประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา ชุมชนองค์กรต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ 1.12) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา หมายถึง กระบวนการส่งเสริม สนับสนุนการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ การพัฒนางานวิชาการและพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

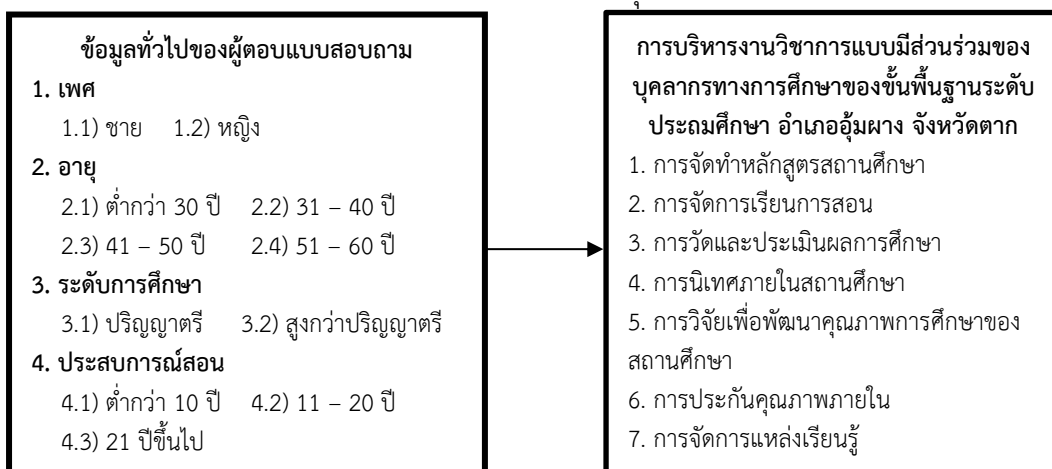
2.) บุคลากรทางการศึกษาของ หมายถึง บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน ในโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก

3.) ครูผู้สอน หมายถึง บุคคลที่ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอนในระดับประถมศึกษาใน โรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก

4.) สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง โรงเรียนที่อยู่ในสังกัดสำนักงานการศึกษา ระดับประถมศึกษาเฉพาะในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 อำเภอ เมืองตาก จังหวัดตาก

5.) การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การดำเนินงานของผู้บริหารที่เปิดโอกาส ให้ผู้มีส่วน เกี่ยวข้องเข้ามามีบทบาทในการตัดสินใจและกระบวนการต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ของผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นให้บรรลุวัตถุประสงค์ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1.) การไว้วางใจ 2.) ความผูกพัน 3.) เป้าหมายและวัตถุประสงค์ และ 4) ความเป็นอิสระ เป็นต้น

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปกรอบแนวคิดได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

2. กลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาดง เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 53 โรงเรียน มีผู้บริหารและครู จำนวน 50 คน เป็นกลุ่มตัวซึ่งทำการคัดเลือกโดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Nonprobability Sampling) การสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากข้อมูลการตอบมีความสำคัญและต้องให้ผู้ตอบสมัครใจในการให้ข้อมูลแบบสอบถามการสมัครใจในการให้ข้อมูลของการวิจัย

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งเป็นลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการแบบตัวเลือก (Checklist) แบ่งออกได้เป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาของขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษา อำเภอเมืองตากจังหวัดตาก โดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ระดับคะแนน 5 จนถึงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด ระดับคะแนน 1 และแปลความตามหลักการแบ่งอัตรภาคชั้น (Class Interval) ดังนี้ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 แสดงว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด จนถึงค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 แสดงว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด โดยเกณฑ์สัมประสิทธิ์แอลฟา มีค่าไม่ต่ำกว่า 0.70 ขึ้นไป ซึ่งการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) และการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ผลของค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาที่ได้มีค่าเท่ากับ 0.854

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) จากหน่วยงานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 53 โรงเรียน มีผู้บริหารและครู เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาของระดับประถมศึกษา อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก และนำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ โดยใช้การวิเคราะห์ประเมินสภาพการส่งเสริมการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาของในสถานศึกษา เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการสรุปผลและอภิปรายผลการวิจัยต่อไป

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการกำหนดสถิติที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับข้อมูลทางสถิติเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้ 1.) สถิติพื้นฐานการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา ผู้วิจัยนำมาใช้เพื่อการอธิบายถึงคุณสมบัติหรือลักษณะของการแจกแจงข้อมูลตัวแปร โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับกำหนดการวัดเป็นการหาค่าเฉลี่ยร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.) สถิติการวิเคราะห์ทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยนำมาใช้เพื่อวิเคราะห์ครูวิชาการที่ตอบแบบสอบถามการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาของ

ระดับประถมศึกษา อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาของระดับประถมศึกษา อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก แตกต่างกันด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปซึ่งทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร สำหรับกำหนดการวัดเป็นค่า t-test, F-test และ One-Way ANOVA

ผลการวิจัย (Research Results)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามการวิจัยนี้ จำนวน 50 คน ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 76.00 จำนวน 38 คน อายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 58.00 ระดับการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 46.00 จำนวน 23 คน มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 11-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.00 จำนวน 24 คน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.62) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 2 ด้าน ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.72) และด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ ด้านการจัดการแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.68) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาของระดับประถมศึกษา อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก ในภาพรวม

การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาของขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	3.96	0.75	ระดับค่อนข้างมาก
2. การจัดการเรียนการสอน	4.10	0.72	ระดับค่อนข้างมาก
3. การวัดและประเมินผลการศึกษา	4.01	0.72	ระดับค่อนข้างมาก
4. การนิเทศภายในสถานศึกษา	4.08	0.70	ระดับค่อนข้างมาก
5. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	3.97	0.81	ระดับค่อนข้างมาก
6. การประกันคุณภาพภายใน	4.02	0.74	ระดับค่อนข้างมาก
7. การจัดการแหล่งเรียนรู้	3.93	0.68	ระดับค่อนข้างมาก
รวม	3.91	0.62	ระดับค่อนข้างมาก

การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาของระดับประถมศึกษา อำเภอมืองตาก จังหวัดตาก พบว่า ระดับการให้ความสำคัญต่อการบริหารวิชาการแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาของระดับประถมศึกษา อำเภอมืองตาก จังหวัดตาก โดยรวมพบว่า การบริหารงานวิชาการอย่างมีส่วนร่วมในสถานศึกษาให้ความสำคัญในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ย 3.91 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา และด้านการประกันคุณภาพภายใน ค่าเฉลี่ย 4.10, 4.08, 4.02 ตามลำดับโดยในแต่ด้านดังนี้

1. ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามีส่วนร่วมในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ย 3.96 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ร่วมประเมินผลการทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษา ร่วมการวางแผนดำเนินงานด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ค่าเฉลี่ย 3.86, 3.92 ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำที่สุด คือ ร่วมวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางเพื่อสร้างหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 ตามลำดับ

2. ด้านการจัดการเรียนการสอนมีส่วนร่วมในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ย 4.10 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการเลือกตำราเรียนของผู้เรียน ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองและนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดชั้นเรียน ค่าเฉลี่ย 3.97, 3.93 ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำที่สุด คือ ร่วมวางแผนการจัดการเรียนรู้ตามรายวิชาและหน่วยการเรียนรู้/ร่วมวางแผนและดำเนินการจัดตารางสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 ตามลำดับ

3. ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษามีส่วนร่วมในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ย 4.08 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ร่วมรวบรวมข้อมูลผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ระหว่างภาคเรียน ผู้บริหารจัดการประชุม อบรม เพื่อให้ครูมีความรู้ ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ค่าเฉลี่ย 4.24, 4.21 ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำที่สุด คือ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียนร่วมประเมินผลการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 ตามลำดับ

4. ด้านการการนิเทศภายในสถานศึกษามีส่วนร่วมในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ย 3.97 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ร่วมให้กำลังใจในการปฏิบัติงานของครู ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในกระบวนการนิเทศการเรียนการสอนตามแผนการนิเทศ ค่าเฉลี่ย 4.01, 3.98 ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำที่สุด คือ ร่วมวางแผนการนิเทศการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 ตามลำดับ

5. ด้านการการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษามีส่วนร่วมในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ย 3.97 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารจัดการประชุม อบรม เพื่อให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการวิจัยทางการศึกษากับองค์กรภายนอก ค่าเฉลี่ย 4.04, 3.96 ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารจัดให้มีคู่มือ/เอกสารเพื่อประกอบการจัดทำวิจัยให้แก่บุคลากรในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 ตามลำดับ

6. ด้านการการประกันคุณภาพภายในมีส่วนร่วมในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ย 4.02 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการรายงานประเมินผลตนเองต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ร่วม

สร้างเกณฑ์การประเมินความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา/ร่วมเสนอผลของการประกันคุณภาพภายในมาพัฒนาสถานศึกษา ค่าเฉลี่ย 4.01, 3.89 ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำที่สุด คือ ร่วมตรวจสอบคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา/ผู้บริหารวางแผนพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 ตามลำดับ

7. ด้านการการจัดการจัดการแหล่งเรียนรู้มีส่วนร่วมในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ย 3.93 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารจัดหาหนังสือให้มีในห้องสมุดตามความต้องการของครูและนักเรียนร่วมจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน ค่าเฉลี่ย 4.25, 4.02 ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 ตามลำดับ

การทดสอบเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาของระดับประถมศึกษา อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก จำแนกเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การสอน สรุปการทดสอบสมมติฐานได้ดังตารางที่ 2 ดังนี้

1.) ลักษณะสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่แตกต่างกันทางด้านเพศ โดยภาพรวม มีลักษณะสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่แตกต่างกันทางด้านเพศ มีระดับค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก ที่ไม่แตกต่างกัน ระดับนัยสำคัญ 0.05

2.) ลักษณะสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่แตกต่างกันทางด้านอายุ โดยภาพรวม มีลักษณะสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่แตกต่างกันทางด้านอายุ มีระดับค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก ที่ไม่แตกต่างกัน ระดับนัยสำคัญ 0.05

3.) ลักษณะสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่แตกต่างกันทางด้านระดับการศึกษา โดยภาพรวม มีลักษณะสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่แตกต่างกันทางด้านระดับการศึกษา มีระดับค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก ที่ไม่แตกต่างกัน ระดับนัยสำคัญ 0.05

4.) ลักษณะสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่แตกต่างกันทางด้านประสบการณ์สอน โดยภาพรวม มีลักษณะสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่แตกต่างกันทางด้านประสบการณ์สอน มีระดับค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก ที่ไม่แตกต่างกัน ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาของชั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา อำเภอเมืองตากจังหวัด โดยภาพรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการ การแบบมีส่วนร่วม	เพศ		อายุ		ระดับ การศึกษา		ประสบการณ์ ในการทำงาน	
	S.D.	Sig	S.D.	Sig	S.D.	Sig	S.D.	Sig
1. ด้านการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา	0.32	×	0.08	×	0.25	×	0.15	×
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	0.32	×	0.24	×	0.43	×	0.51	×
3. ด้านการวัดและประเมินผล การศึกษา	0.41	×	0.18	×	0.32	×	0.29	×
4. ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา	0.51	×	0.47	×	0.27	×	0.29	×
5. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา	0.01*	✓	0.12	×	0.89	×	0.44	×
6. ด้านการประกันคุณภาพ การศึกษา	0.24	×	0.47	×	0.49	×	0.51	×
7. ด้านการจัดการแหล่งเรียนรู้	0.00*	✓	0.78	×	0.25	×	0.89	×

* แทนมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig.)

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาของระดับประถมศึกษา อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก มีประเด็นที่สามารถมาอภิปรายผลได้ 2 ประเด็นดังนี้

1. ระดับการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาของระดับประถมศึกษา อำเภอเมืองตาก จังหวัดตากโดยภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิดา ผาพรหม (2563) ได้ศึกษาการปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ สุทธิดา ผาพรหม (2563) ได้กล่าวสรุปว่า การปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 บทบาทหน้าที่ของผู้นำเป็นการแสดงพฤติกรรมของของผู้นำอันเป็นอันที่คาดหวังของผู้ตามและเป็นที่ต้องการกลุ่ม ซึ่งขึ้นอยู่กับเป้าหมายและวัฒนธรรมที่ปฏิบัติอยู่ในสังคมนั้น ๆ ผู้บริหารโรงเรียนในฐานะที่เป็นผู้นำของโรงเรียนจะต้องมีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ในโรงเรียน โดยเฉพาะผู้บริหารต้องแสดงบทบาทในฐานะผู้นำทางวิชาการ เพื่อเสริมสร้างงานวิชาการของโรงเรียนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น และยังพบว่า ภาวะผู้นำด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนการปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับคุณภาพการศึกษาโดยรวมมี

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับคุณภาพการศึกษาโดยรวมมีความสัมพันธ์ในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับ นงลักษณ์ ใจฉลาด และบุญชนะ บุญโตนด (2563) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุโขทัย เขต 1 พบว่า บุคลากรทางการศึกษาของมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ซึ่งการบริหารหลักสูตรเป็นองค์ความรู้เดิมที่จะจัดให้เป็นระบบและมีการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นรายวิชา ตลอดจนจัดทำสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของชุมชนและสังคม ตลอดจนคำนึงถึงความพร้อมและภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการจัดทำคำอธิบายรายวิชาตามหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความสัมพันธ์กับวิถีจริงในชุมชน ผู้บริหารควรสนับสนุนให้มีสื่อการเรียนรู้อย่างหลากหลายเพื่อช่วยใช้ครูและผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนได้สะดวกยิ่งขึ้น สอดคล้องกับพระมหาสมหมาย บิสราร และชุตินา มุสิกานนท์ (2563) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธในยุค 4.0 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของบุคลากรทางการศึกษาของสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน และเมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาของระดับประถมศึกษา อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก ที่จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การสอน โดยในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งลักษณะสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่แตกต่างกันทางด้านเพศมีเพียงด้านเดียวซึ่งมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งในด้านอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์สอนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เด็กนักเรียน ครูที่ปฏิบัติการสอน สภาพพื้นที่การบริหารจัดการของสถานศึกษาถึงแม้ว่าจะมีบทบาทหน้าที่การปฏิบัติงานเป็นไปตามกรอบของการปฏิบัติและโครงสร้างการบริหารงาน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ซึ่งผู้บริหารแต่ละคนมีแนวทางในการบริหารที่มีรูปแบบแนวทางการบริหารที่แตกต่างกัน ซึ่งอาจทำให้ครูผู้สอนแต่ละคน แต่ละกลุ่มได้รับการนิเทศ ดูแล ให้ความช่วยเหลือจากผู้บริหารที่ไม่แตกต่างกัน ส่งผลให้ความคิดเห็นของครูผู้สอนแต่ละกลุ่มได้รับการนิเทศ ดูแล ให้ความช่วยเหลือจากผู้บริหารมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ อัยรินทร์ ธนอริยมิตร (2561) ที่ได้ทำการศึกษาศึกษาในระดับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการจัดการศึกษาต่อเนื่องตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดอ่างทอง ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการจัดการศึกษาต่อเนื่องตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดอ่างทอง

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ขัดแย้งกับ งานวิจัยของ ดวงดาว ศิลาอาสน์. (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา: บริบทพื้นที่ พบว่า ความคิดเห็นของครูจำแนกตามประสบการณ์การสอน โดยภาพรวมและรายข้อแตกต่างกัน ซึ่งการบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียน ในยุคปฏิรูปการศึกษา สถานศึกษามีโอกาสในการตัดสินใจมากขึ้นตามหลักการกระจายอำนาจทางการศึกษา ที่ให้สถานศึกษารับผิดชอบในการบริหารงานวิชาการโดยตรง ดังนั้นบุคลากรทางการศึกษาของจำปาศักดิ์จำเป็นต้องปรับระบบการดำเนินงาน และเป็นผู้นำทางวิชาการ จึงจะทำให้การบริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องปรับระบบการดำเนินงาน และเป็นผู้นำทางวิชาการ จึงจะทำให้การบริหารจัดการด้านงานวิชาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพส่งผลให้เกิดคุณภาพต่อผู้เรียนอย่างสูงสุด

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

การพัฒนาการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาของระดับประถมศึกษา อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก ควรมุ่งเน้นดังนี้

1. การวางนโยบาย กำกับ ติดตามให้ดำเนินการตามแผนที่วางไว้ในแต่ละสถานศึกษา มีจุดเน้นของโรงเรียนที่ชัดเจน และเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป
2. การวางกลยุทธ์และการประเมิน/กำกับ ติดตามสถานศึกษาให้ดำเนินการตามนโยบาย ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน และคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อสร้างฐานการผลิตคนที่ตรงกับความต้องการของชุมชนและสร้างแนวรัชชาคุณภาพของการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาให้ยั่งยืนหรือตามเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้องให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ความรู้ในเชิงวิชาการควรให้การศึกษาโดยมุ่งเน้นและส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการบริหารอย่างมีส่วนร่วมในการจัดการหลักสูตรของสถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษาเกิดการพัฒนาความรู้เสริมสร้างความคิดและเทคนิค ทักษะทางวิชาการ โดยผู้สอน ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อการพัฒนาทักษะ วิชาชีพและคุณภาพชีวิตของชุมชนและท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น และในเชิงการบริหารสถานศึกษานั้นก็ได้เกิดความรู้ใหม่ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับสถานศึกษาอื่น ๆ ที่มีบริบทใกล้เคียงกัน

เอกสารอ้างอิง (References)

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ดวงดาว ศิลาอาสน์. (2563). ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา: บริบทพื้นที่. วารสารการศึกษาไทย.

17(12), 50-54.

- ฉันทนา ปาปิตตา. (2562). สังเคราะห์องค์ประกอบการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาบัณฑิต
สื่อสารมวลชนในยุคดิจิทัล. วารสารวิชาการและวิจัย มทร.พระนคร. 4(1), 52-68.
- ชัยยศ อิ่มสุวรรณ์. (2563). การเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์การศึกษา สู่การพัฒนาประเทศไทยยุค
Thailand 4.0. วารสารการศึกษาไทย. 17(12), 15-18
- นงลักษณ์ ใจฉลาด และบุญชนะ บุญโตนด. (2563). แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา สุโขทัย เขต 1. วารสารการบริหารนิเทศบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น. 6(1), 37-
49.
- พระมหาสมหมาย บัรสาร และ ชุตินา มุสิกานนท์. (2563). การพัฒนารูปแบบการดำเนินงาน
โรงเรียนวิถีพุทธในยุค 4.0 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
นครพนม. 10(2), 25-33.
- สุทธิดา ผาพรหม. (2563). การปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงใน
ศตวรรษที่ 21. วารสารการศึกษาไทย. 17(12), 61-64.
- อัยรินทร์ ธนอริยมิตร. (2561). การศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการจัด
การศึกษาต่อเนื่องตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ
การศึกษาตาม อัธยาศัย จังหวัดอ่างทอง. วารสารการบริหารนิเทศบุคคลและนวัตกรรม
ท้องถิ่น. 5(2), 1-8.